

Den styrkede pædagogiske læreplan

Indholdsfortegnelse

Det fælles pædagogiske grundlag i Skovbørnehaven	1
Barnesyn	3
Dannelse og børneperspektiv	4
Leg	4
Læring	4
Børnefællesskaber	5
Pædagogisk læringsmiljø	5
Samarbejde med forældre om børns læring	6
Børn i udsatte positioner	6
Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen	7
Inddragelse af lokalsamfundet	7
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	8
 De seks læreplanstemaer	
Alsidig personlig udvikling	10
Social udvikling	11
Kommunikation og sprog	12
Natur, udeliv og science	13
Krop, sanser og bevægelse	14
Kultur, æstetik og fællesskab	15

Skovbørnehavens fælles pædagogiske grundlag

*Skovbørnehaven er et lille sted, der tænker stort.
Her ser vi det store i de små - det er der succeserne bor!*

Hvor kommer Skovbørnehaven fra, og hvem gør skovbørnehaven til det, den er hver dag?

Skovbørnehaven blev født i 2012 på en mark og i en skurvogn af Vallekilde Hørve Friskole og nogle engagerede ildsjæle i nærområdet. Siden er vi blevet godkendt af Odsherred kommune som dagtilbud for børn fra 3 år og frem til skolestart og skal dermed opfylde læringsmålene i dagtilbudsloven, og de til enhver tid gældende mål og rammer for børns ophold i dagtilbud. Det betyder specifikt

- at det pædagogiske arbejde tilrettelægges på en måde der medvirker til leg og læring i forhold til medleven i et samfund med frihed og folkestyre.
- at vi skal skabe rammer, der fremmer børns samlede udvikling

Som en del af Vallekilde-Hørve Friskole, lever vi op til disse overordnede mål ved at samarbejde med forældre, børn og selvfølgelig med Friskolen. Hvor forældrene har det overordnede ansvar for barnet, har pædagogerne ansvaret for det pædagogiske arbejde. Desuden har vi et engageret forældreråd, der som forældregruppens talerør er sparringspartner for ledelsen i samspil med personalegruppens repræsentant. Forældrerådet har ansvaret for at støtte og hjælpe ved arrangementer, arbejdsopgaver og andet relateret til børnehavens dagligdag. Over forældrerådet sidder bestyrelsen, som har ansvaret for alt vedr. børnehavens formål og vedtægter og som sørger for sammenhæng mellem børnehave og skolen.

Hvad er Skovbørnehaven for en ”størrelse”?

Vi er en skovbørnehave, og derfor tager både spontane og planlagte aktiviteter ofte afsæt i naturen. Vi ser naturen som verdens bedste legeplads, og vi er bevidste om de sundhedsfremmende aspekter man får foræret ved ”udelivet”. Vi mærker hvordan, hver dag er en ny oplevelse, affødt af årstid og de spændende ting, der opstår når omgivelser og betingelser skifter og forandrer sig. Vi har fokus på, at vi er en del af naturen, at vi lever i den, af den og med den. Vi arbejder med bæredygtighed, miljøbevidsthed og

ansvarlighed ved lige præcis at se nærmere på sammenhænge mellem menneske og natur. Vi går dagligt på opdagelse i de fire elementer Jord – Ild – Luft – Vand: Eksperimenterer, leger og lærer af det hele.

Udenfor som indenfor, arbejder vi ud fra følgende værdier

- Glæde og begejstring.
- Fællesskab og relationer.
- Kvalitet og faglighed.
- Tryghed og anerkendelse.

Forældresamarbejdet er centralt for friskoleverdenen, og Skovbørnehaven former del af denne verden og forældre er derfor en aktiv del af institutionen. Vi har et engageret og aktivt forældreråd, der til fulde udfylder deres rolle. Vi samarbejder tæt med og forventer også, at alle forældre bidrager positivt til deres barns børnehav liv. En til to gange årligt er det den enkelte families tur til at gøre børnehaven ren, og en gang årligt mødes vi til en arbejdslørdag om større praktiske opgaver. På den måde udvikler vi fælles ejerskab, hjerte og ”ånd” for vores børnehave.

Udover praktiske opgaver, forventer vi også, at forældrene er sig bevidste om deres store og vigtige ansvar for børnegruppens kultur. Forældre er børnenes forbilleder og afgørende for, hvordan menneskesyn, etik og moral udvikler sig. Børnene bærer forældrenes opfattelser, værdier og holdninger til livet og fællesskabet og udlever det i deres hverdag i børnehaven og relationer her med andre børn og voksne. Vi er derfor fælles om at bære ansvaret for, at vores børnemiljø i skovbørnehaven, gør alle børn til sunde, stærke, frie og gode venner.

Hvem er børnene og de voksne i Skovbørnehaven?

Vi er et ”lille” sted med plads til ca. 50 børn fordelt i tre grupper:

- ★ De 3-årige Stjernebørn
- ☾ De 4-årige Månebørn
- ★ De 5-årige Solbørn

Hver gruppe har to primære voksne tilknyttet. For at understøtte nære og trygge relationer, følger de to primære voksne gruppen så vidt muligt i hele deres børnehaveliv.

Hvordan er dagens gang i Skovbørnehaven?

- Vi har åbent fra mandag til fredag, fra kl. 6 til kl. 17.

- Morgenmad kan nydes frem til kl. 8:30.
- Klokken ringer til fælles morgensamling kl. 9
- Børnene samles efterfølgende i deres respektive grupper og møder dagens aktiviteter.
- Frokost spiser vi sammen mellem kl. 11 og kl. 12. Herefter puttes de børn der skal hvile / sove.
- Børnene leger frit på tværs af grupper om eftermiddagen, hvor forskellige sociale lege også initieres af de voksne.
- Når klokken lyder igen ca. kl. 14 spiser vi eftermiddagsmad.
- Vi hjælpes ad med oprydning, før vi går hjem.

Hvor leger man henne, og hvad laver man i Skovbørnehaven?

Vi er mest udenfor på vores unikke naturområde, der giver de bedste muligheder for leg, udfordring, fantasi, sansning og glæde. Bålpladsen er en central og aktiv del af legepladsen, hvor der ”oser og gnistrer” med aktivitet og liv. I vores skov kan man finde ly og læ, gemme sig i tipien eller i de små hjemmebyggede træhuler. Vi kan klatre, kravle, gynges og lege ”farligt”. Vi anlægger ofte områder til vand-pjask, med rør, slanger, gamle tagrender osv. Vi har cykelbane, shelter og område med hængekøjer hvor livet kan leves med kig til hvide skyer og blå høj himmel. I sansehaven svirrer og sværmer det, man kan både dufte og smage på det, der gror. Det kan man også i urtehaven, for der foregår det, vi kalder ”fra jord til bord”. Vi har bålhytte og halvtag hvor vi kan lege, finde ro til aktiviteter og sysler, der kræver læ fra vej og vind som at lave perleplader, tegne, male og læse.

Vi er i gang med en større renovering af vores indendørsarealer, hvor der etableres tre grupperum med tilhørende garderobeafsnit. Det vil give mulighed for områder med plads til fordybelse og ro og aktiviteter, der kræver opmærksomhed. Her kan børnene ”skærmes” mod de mange stimuli, der dagen igennem ”bombarderer” sanseapparatet. Der vil også være fællesområder med køkkenafsnit, børnetoilet, garderobe og gangareal.

Vi leger også ofte på skolens områder indendørs som udendørs. I den kolde tid leger vi i *Baunen*, skolens gymnastiksal, hvor vi hopper, danser og springer omkring. Andre gange boltrer vi os på skolens fodboldbaner, legestativer og prøver deres kæmpe rutschebane.

Hvad møder børnene i Skovbørnehaven?

I Skovbørnehaven bliver barnet mødt der, ”hvor det er” og af voksne, der er synlige, tydelige, omsorgsfulde og til rådighed. Barnet bliver set, hørt, anerkendt og inddraget. Der er mulighed for at være ”vild”, stikke næsen i sporet, udforske og eksperimentere med livet i trygge rammer. Og også mulighed for at finde ro, for vi skaber tid til langsomhed og fordybelse. Børnene indgår i et børnemiljø og fællesskab med respekt, rummelighed og tolerance. Samtidig har vi tydelige ”spilleregler”, som børnene lærer, og dermed udvikler de deres sociale kompetencer. Barnet lærer fx ”vensomhed”: At være venlig og responderer relevant på andre mennesker – om det er ved at sige fra eller til. Børnene får rum og guidning til at øve sig i at løse konflikter og se egen andel i det der opstår. Vi samarbejder om at løse nødvendige opgaver, - også selvom man ikke har lyst. Barnet guides eller får hjælp til det det ikke kan, og lov til det det godt kan. Vi skaber rum for, at barnet kan vokse ved at give en hjælpende hånd, i situationer det mestrer – og at det kan blive løftet og anerkendes ved at blive hjulpet af andre børn og voksne i situationer, der udfordre barnet.

Vi har et årligt aktivitetsprogram for de enkelte grupper, samt en overordnet plan, der sikrer, at vi i løbet af barnets børnehaveliv berører alle de sociale og praktiske områder, der er afgørende for en vellykket skolestart. Derudover organiseres de daglige rutiner som læringsrum for social og sproglig udvikling og træning i dagligdags færdigheder. Det handler især om:

- Modtagelse – morgenmad.
- Garderobe.
- Samling og gruppeaktiviteter.
- Toiletbesøg – håndvask.
- Frokost – oprydning.
- Middagsøvn.
- Eftermiddagsleg.
- Eftermiddagsmad
- Oprydning
- Farvel og tak for i dag.

Rutinerne rummer gentagelser og mulighed for at ”træne” forskellige færdigheder. Det udvikler overblik og giver børnene tryghed, ro og glæde. Børnene aktiveres, træner selvhjulpen – og hjælpsomhed. Ventesituationer bruges som ”mini-samling” med indbyggede rim, remser, sange og sociale lege. I stedet for at vente, kommer børnene her ”på banen” i forhold til samtaler, sprogstimulering, både barn til barn og voksen til barn.

Vi ønsker at gøre en forskel i børnenes hverdag. Være en oase, et åndehul med tid, plads og kvalitet til at udvikle det unikke potentiale der ”bor” i det

enkelte barn. Med de rette betingelser, indgår og bidrager vi allesammen bedst til fællesskabet.

Hvordan arbejder det pædagogiske personale?

Personalet er tydelige, bevidste rollemodeller og fungerer som ”Fyrtårn”, der viser vej gennem børnehavelivet frem til vellykket skolestart. Vi sigter mod et arbejdsfællesskab i verdensklasse: ”Spiller hinanden gode” og bruger personlig og faglig forskellighed som en styrke. Vi har defineret vores arbejdsprofiler, fundet styrker og udfordringer. Det skaber forståelse i forhold til handlemønstre, og giver overblik over hvilke kollegaer, vi kan søge hjælp hos, når vi udfordres fagligt. Vi har en fælles værktøjskasse med metoder og redskaber, som vi løbende udvider og udvikler:

- De 8 opdragelsesmetoder, Bent Hougaard.
- Professionel, personlig, privat, Bent Hougaard.
- Cirkularitet, Bent Hougaard.
- Tænk før du taler, Bent Hougaard.
- Opdragelse til fællesskab, Birk Christensen.
- Kan vi så få ro, Lola Jensen.
- Pædagogisk læringsmiljø, Søren Smidt, Annemette Buus, Annegrethe Ahrenkiel.
- Hjernen og Hjertet (Rambøll)
- TRAS, TRAS-MO, Alle med, Udviklingsprofil.
- Trin for Trin., social og emotionel træning

På de følgende sider kan du læse mere om de forskellige elementer i vores pædagogiske grundlag (jf. dagtilbudsloven).

BARNESYN	
Skovbørnehavens grundtanker	Sådan gør vi det
Barnet er unikt og født med potentiale der udvikles i eget tempo	Justerer miljø, rammer, aktiviteter og udfordringer efter barnets behov.
Barnet skal mødes hvor det er, i sin udvikling	Er tydelige omkring positive forventninger i forhold til det sociale samspil
	Vi er nærværende, tilgængelige og i faglig udvikling – både i relationer med børnene og forældre

Barnets forældre er selvfølgelig centrale i barnets liv og derfor også i vores pædagogiske arbejde	Præciserer forældrenes centrale rolle for tilblivelsen af barnets værdier og holdninger til livet og fællesskabet
Barnet lever i, af og med naturen	Vi er ude i al slags vejr, vi taler om årstiderne og prøver kræfter med de forskellige elementer
<i>Se eksempel her</i>	

DANNELSE OG BØRNEPERSPEKTIV	
Skovbørnehavens grundtanker	Sådan gør vi det
Barnets dannelse sker i samspil med andre mennesker i mange forskellige situationer (børnehaven, familie, fritid, nærmiljø).	Fremmer forankring af viden og værdier i barnets personlighed – i tæt samarbejde med forældrene. - Vi taler, tegner, pjatter, klapper og rimer om børnenes hverdag i børnehaven, ude og hjemme - Vi øver os i at fortælle og i at lytte til andres fortællinger - Vi taler sammen med børnene med deres forældre om særligt gode eller dumme situationer
Barnet danner sin personlighed ved at opleve sig som en værdifuld og nødvendig del af fællesskabet.	Anerkender barnets følelser, oplevelser og grænser.
Barnet udvikler sig ved at møde forskellige udfordringer og oplevelser.	Bestemmer hvad barnet kan bestemme, hvilket afstemmes ud fra barnets forudsætninger. Italesætter nye aktiviteter som noget man lærer ved at prøve sig frem, og opfordrer børnene til at prøve igen og øve sig
<i>Se eksempel her</i>	

LEG	
Skovbørnehavens grundtanker	Sådan gør vi det

Barnet tilegner sig sprog og viden gennem leg, udvikler fantasi og nysgerrighed - at lege er livsduelighed og en afgørende glæde i livet.	Voksne initierer og rammesætter lege, også lege, der fremmer tilegnelsen af sprog, viden og sætter gang i fantasien og pirrer nysgerrigheden
Barnet træner sociale kompetencer, finder selvværd, selvtillid og identitet.	Har opmærksomhed på at udvikle legene, både børne- og vokseninitierede, for at skabe nye roller og sammenhænge i børnegruppen.
	Opfordrer forældrene til at lave relevante legeaftaler i fritiden, for at bidrage positivt til børnegruppens fællesskab og kultur.
Barnet lærer at tage initiativer og rumme skuffelser igennem leg	Giver muligheder, ro og plads til spontan børne-initieret leg.
	Vi taler om demokrati, og stemmer om ting og sager og oplever, at vi ikke altid er på vinderholdet.
<i>Se eksempel her</i>	

LÆRING	
Skovbørnehavens grundtanker	Sådan gør vi det
Barnet bruger naturen som verdens bedste lege- og læreplads, hvor betingelser og omgivelser skifter og forandrer sig – og forandrer hvad man kan som barn og voksen	Bruger de daglige rutiner ude og inde, som minisamlings, hvor vi taler om naturen og dens årstidernes indflydelse på os og som træning i de daglige færdigheder: Hvad for noget tøj skal man have på? Hvad er i sæson lige nu? Hvor kan man sidde og spise i dag på trods af vejr og vind? Hvordan når man på toilettet i

	tide, når man hele tiden har flyverdragt på? Vi beder forældrene om hjælp til at lade barnet øve sig på daglige færdigheder med tøj, mad og toiletbesøg i hjemmet.
Barnet udforsker og udfordres af elementerne, jord, ild, luft, vand. Bliver klogere på - og mærker disse kræfters påvirkning på livet i- og omkring os.	Vi er ude i al slags vejr, vi taler om årstiderne og prøver kræfter med de forskellige elementer i voksenrammesatte lege, som fx drageopsætning, madlavning over ild på bål, havearbejde og besøg til havn og strand.
Barnet lærer om sig selv og andre, gennem leg og socialt samspil.	Tager udgangspunkt i fælles årsplan når vi tilrettelægger gruppernes aktivitetsplaner. På den måde kommer vi ind omkring de nødvendige temaer i forhold til vellykket skolestart. Har fokus på en tryk omgangsform og kultur hvor det er ”godt gået” at prøve sig frem – også selvom det ikke lykkes i første forsøg.
<i>Se eksempel her:</i>	

BØRNEFÆLLESSKABER

Skovbørnehavens grundtanker	Sådan gør vi det
Barnet er en del af den gode børnegruppe, hvor alle børn er vindere. Barnet vokser ved at gi' en hjælpende hånd, i situationer det mestrer – og løftes og anerkendes ved at blive hjulpet af andre børn og voksne i situationer, der udfordre barnet.	Er tydelige voksne, der tager ansvaret for trivslen i huset: Vi holder hvad vi lover, og gør hvad vi siger. Vi inddrager børnene i konfliktløsning, og fokuserer på at løse konflikten, ikke på at uddele skyld. Vi anvender respektfuld kommunikation og sprogbrug.

	Vi igangsætter aktiviteter og lege, der både sætter børn i situationer, de allerede mestre og i situationer, de skal øve sig i at lære. På den måde er barnet ikke kun ”udfordret” eller ”stærkt”, men oplever sig selv og sine venner som gode til forskellige ting – og i gang med at øve sig i andre.
	Søger/finder balancen mellem VI-OS-VORES og MIG-MIN-MIT. - Vi taler om, hvad man selv kan bestemme og hvad de voksne bestemmer - Vi gør fællesskabet til noget glædeligt ved at invitere børnene til at hjælpe med hverdagsopgaver og bede dem om at deltage i aktiviteter, fordi man værdsætter deres tilstedevær
	Opfordrer forældrene til at påtale og modarbejde tendenser til bagtalelse og udelukkelse af kammerater.
Barnet er del af flere fællesskaber, de hører til og er en nødvendig del af det større fællesskab med skolen og arbejdsfællesskabet i børnehaven.	Vi samarbejder med skolen om flere aktiviteter igennem året, har fælles traditioner, deltager i skole-specifikke traditioner, samt har vores egne skovbørnehave-specifikke traditioner.
	Børnene hjælper til med de daglige gøremål som oprydning, gå ud med skrald og madlavning ved bålet
<i>Se eksempel her</i>	

PÆDAGOGISKE LÆRINGSMILJØER

Skovbørnehavens grundtanker

Sådan gør vi det

Barnet vokser af inddragelse, af at blive udfordret og af at kunne være spontant	Hver eneste dag indeholder både vokseninitierede aktiviteter samt rum til at spontane børneinitierede aktiviteter kan opstå
	Følger årsplan og tilrettelægger månedens aktiviteter ud fra den.
	Har respekt for børnenes spontane initiativer, giver plads og følger barnets spor.
Barnet er en del af det pædagogiske læringsmiljø både udendørs og indenfor og oplever sig selv som en vigtig del af hverdagen.	Børn inddrages i daglige, praktiske gøremål ude og inde, året rundt
	Bruger de daglige rutiner som platform for etablering af et rigt sprogligt miljø med dialoger, åbne spørgsmål og ord på ”alt” der sker i hverdagen.
	Børnene får mulighed for at vælge aktiviteter og lege til og fra – i det omfang det bidrager til trivsel, udvikling og dannelse.
Barnet udvikler sig både i genkendelige, trygge situationer, og også ved at opleve sig selv i nye situationer	Vi præsenterer barnet for både kendte og nye aktiviteter, og sammensætter børnene i forskellige grupper.
<i>Se eksempel her</i>	

SAMARBEJDE MED FORÆLDRE OM BØRNS LÆRING

Skovbørnehavens grundtanker	Sådan gør vi det
Samarbejdet er bygget på Vallekilde-Hørve Friskoles værdigrundlag, der handler om deltagelse i praktisk arbejde, debat og at skabe ejerskab af det fælles projekt det er at drive Børnehave og Friskole.	Udnytter og kombinerer de ressourcer og kompetencer (praktisk, kreativt og socialt), der ligger i forældre- og personalegruppen til børnehavens fortsatte udvikling.
	Forældremøde, fælles arrangementer og et meget aktivt og velfungerende

	forældreråd, danner grobund for nye ideer, initiativer og læring.
Det er et fælles ansvar, at det enkelte barn og den samlede børnegruppe udvikles, trives og finder glæde og succes i hverdagen.	Vi har altid tid til den daglig ”snak” ved aflevering og afhentning om stort og småt – ”skæg og snot”.
	Tilbyder samtaler omkring barnet ved behov
	Opfordrer til at træne færdigheder hjemme og udvidet dialog omkring de ting der er opdaget eller oplevet i forhold til barnets trivsel
Pædagogiske læringsmiljøer lever videre i børnenes hjem og relationer også udenfor børnehaven, så børnene oplever en sammenhæng i deres verden.	Bruger tavler og INTRA som info platforme og til at skabe dialog med forældrene om dagens, ugens og månedens begivenheder
	Fortæller forældre, at tavler og INTRA kan bruges til at skabe samtaler med deres barn om barnets oplevelser i børnehaven
<i>Se eksempel her</i>	

BØRN I UDSATTE POSITIONER

Skovbørnehavens grundtanker	Sådan gør vi det
Ethvert barn er en betydningsfuld del af fællesskabet, der byder ind og bydes ind i både voksen og spontane børneinitierede sammenhænge.	Vi fejrer og nærer barnets oplevelse af egne og andres styrker, fx ved at lege ”den gode stol”, hvor et barn sidder i stolen, mens kammerater i gruppen på skift fortæller, hvad de specielt godt kan lide ved barnet.
	Vi forklarer forældrene om deres medansvar for børnegruppens kultur. Vi beskriver, hvordan de kan være med til at ændre uheldige tendenser som sladder, bagtalelse og udelukkelse af kammerater. Og vi peger på deres betydning for

	udviklingen af værdifulde kvaliteter i børnemiljøet – som respekt, rummelighed og tolerance.
Barnet oplever daglig glæde, tryghed og udfordring.	Vi skaber et fagligt kompetent pædagogisk læringsmiljø sammen med relevante fagprofessionelle.
	Ved at designe aktiviteter, der sætter mange forskellige slags kompetencer i spil, sørger vi for, at hvert enkelt barn oplever, at der er noget, det mestrer – og andet det stadig over sig i at kunne
Barnet bliver ”læst” og tilbydes pædagogisk ”bagdør” hvis det bliver for svært at indgå i den aktuelle aktivitet, dialog eller leg.	Vurderer vi, at noget er ”alt for svært” for barnet, tilbydes barnet en rolle i aktiviteten, som vi ved, det mestrer – indtil barnet er klar til at prøve igen og ”øve” videre
	Vi møder barnet og familien hvor de er, og tager udgangspunkt i deres forudsætninger og behov ud fra devisen om, at vi for at kunne behandle børn ens må behandle dem forskelligt.
<i>Se eksempel her</i>	

PÆDAGOGISKE LÆRINGSMILJØ MED SAMMENHÆNG TIL BØRNEHAVEKLASSEN

Skovbørnehavens grundtanker	Sådan gør vi det
Bygger på Vallekilde-Hørve Friskoles visioner: Barnet der forlader VHF kan begå sig som et livsdueligt menneske i et demokratisk og globaliseret samfund. Er glad i livet, rummeligt, empatisk, socialt kompetent og med styrket selvværd. Er nysgerrigt,	Ved at udleve vores ”barnesyn”, støtte op om vores ”børnefællesskaber” samt alle de andre elementer beskrevet i de forskellige dele af denne læringsplan

kritisk, med appetit på livet i forhold til læring og udvikling.	
Skovbørnehaven fungerer som ”brobyggere” mellem børnehave og skole, i tæt samarbejde med forældrene og skolen.	Barnet præsenteres gennem ”børnehave-karrieren” for temaer, aktiviteter, lege, sociale fællesskaber, sammenhænge og rutiner, der er nødvendige for vellykket skolestart.
	Vi bruger skolens inde- og udefaciliteter og øver os i at færdes her og forstå skolens regler og rammer, som vi møder dem – så de er kendte og trygge at færdes i. Og ved at færdes her bliver skolens leder og medarbejdere ”kendte” ansigter.
	Vi samarbejder med skolen om fælles arrangementer (både spontane og planlagte), hvor søskende og blandede aldersgrupper får gode oplevelser sammen.
	Skolen og børnehaven er i gang med at definere hvad et nyt skolebarn skal kunne, så både børnehave og forældre kan være opmærksomme på de punkter.
	Besøger både SFO og børnehaveklassen, og får besøg i børnehaven af børnehaveklasseleder.
	Vi afholder overleveringsmøder og planlægger at interviewe børnene om deres forventninger til at gå i skolen – så det kan være del af overleveringen.
<i>Se eksempel her</i>	

INDDRAGELSE AF LOKAL SAMFUNDET

Skovbørnehavens grundtanker	Sådan gør vi det
Vi er en Skovbørnehave i det smukke Odsherred, og området ses som en naturlig del af vores nærmiljø.	Vi bevæger os til fods, med bus, tog og privat transport rundt i lokalområdet for at give børnene forskellige natur- og kulturoplevelser
	Deltager i lokale arrangementer, som Naturskolen, Geopark Odsherred, Læsefestival og Den levende børnekultur.
	Afholder Musikalsk Legestue for alle interesserede onsdage i uge 7 og 42.
	Brobygning i forhold til overgang fra dagpleje til børnehave: vi har ”åbent hus” hver fredag.
	Er i færd med at etablere et ”åbent hus” arrangement målrettet ældreforening i lokalområdet.
	Besøger eller er ”værter” for lokale ildsjæle der har noget på hjerte - og som gerne vil vise frem, som en lokal jæger, der har besøgt os, men også lokale kunstnere
	Har påske- og julearrangementer med kirken
	Besøger hvert år Besøgsmarken ved Fårevejle
	Spørger forældrene til råds og er nysgerrige på deres forslag og ideer.
<i>Se eksempel her</i>	

ARBEJDET MED DET FYSISKE, PSYKISKE, ÆSTETISKE BØRNEMILJØ

Skovbørnehavens grundtanker	Sådan gør vi det
<u>Fysisk</u> :	Tilbyder et udfordrende udendørs miljø med mulighed for at være

Barnet opholder sig mest udendørs, og får derfor meget sundhedsfremmende, foranderligt, påvirkende og inspirerende ”miljø” foræret.	”vild”, stikke næsen i sporet, udforske og eksperimentere med livet i trygge rammer.
<u>Psykisk:</u> Med udgangspunkt i vores værdier, møder barnet et miljø hvor vi hører sammen, griner, leger, lærer og passer på hinanden.	Praktiserer ”vensomhed” ved at anerkende, rose og gengælde venlig opførsel, og øver os i, hvordan man kan være vred og sige stop, når det er på sin plads.
	Er i færd med at etablere et indendørs miljø, der giver mulighed for at ”skærme” mod flere sanseindtryk, fremme de mere nære og stille aktiviteter og lege.
	Er opmærksomme på at hjælpe barnet med at finde ro når der er brug for det. Det kunne eks være at tilbyde en stille gåtur, højtlesning eller plads til at nyde sit eget selskab.
	Vi fokuserer på at inddrage og vurderer barnets perspektiv ved regelmæssigt at spørge os selv og hinanden: Hvad er barnet optaget af lige nu? Hvordan følger vi bedst den interesse? Sammen med hvem? Og hvor – inde eller ude? Osv.
	Produkter af forskellige kunstneriske og kreative processer hænges op og smykker børnehaven en tid, før de kan tages med hjem.
<u>Æstetisk:</u> Barnet indgår i et stimulerende miljø, sætter synlige spor i børnehaven, både udendørs og indenfor.	Vi holder fernisering af vores kreative arbejde til oktoberfesten hvor både skole og forældre på tværs af VHF inviteres ind i udstillingerne

	Barnet er med til at så og plante i haven
	Barnet er med til at bygge permanente og forgængelige huler o.a. på legepladsen
	Barnet er med til at bygge permanente og forgængelige huler o.a. på legepladsen
<i>Se eksempel her</i>	

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse”

(Den styrkede pædagogiske læringsplan 2018, s. 36)

Bekendtgørelsens mål

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

I Skovbørnehaven tilstræber vi et læringsmiljø med fokus på

Det enkelte barn ”læses” og mødes der, hvor det er i forhold til udvikling, forudsætninger, kompetencer og ”dagsform”.

Udvikling af motoriske færdigheder samt bevidsthed om krop og sundhed: Hvordan ser vi ud udenpå og indeni? Hvordan er vi ens og forskellige? Hvad spiser vi, og hvad gør vi, og hvad af det er sundt og usundt?

Udvikling af sociale kompetencer.

Samspil med andre mennesker uanset alder, køn, social og kulturel baggrund – i forskellige former og situationer, såvel kendte som ukendte.

Børnemiljø, der giver den enkelte oplevelse af at være en nødvendig og værdifuld del af fællesskabet.

En sjov og udfordrende hverdag med planlagte aktiviteter og rutiner, der udvikler, inspirerer og stiller krav.

Mulighed for at møde udfordringer og oplevelser, der kan udforskes og eksperimenteres med i trygge rammer.
At stikke ”næsen i sporet”, fordybe sig, være vedholden og koncentreret i længere tid.
Mulighed for at kunne vælge både lege, aktiviteter og relationer til og fra i det omfang, det giver mening for fællesskabet og hverdagens gang.
Anerkendelse af barnets følelser, oplevelser og grænser.
Kultur og omgangsform, hvor det er ”godt gået” at prøve sig frem, og prøve igen og igen til det lykkes.
Mulighed for vekslen mellem iagttagende og initiativtagende position.
Træne hensigtsmæssig konflikthåndtering og evnen til at se egen andel i det opståede.
Et rigt sprogligt miljø med sang, rim, remser, sociale lege, højtlesning, drama mv.

Skovbørnehavens mål
Barnet har veludviklede sproglige kompetencer.
Barnet har en forståelse af, hvad sundhed er, hvordan man bliver sund og stærk, og mestre aldersvarende motoriske færdigheder.
At barnet har en legende og glad tilgang til verden
At barnet har kendskab til egne grænser og hvem det ”er”. Det har selvtillid, selvværd og identitet.
Barnet kan ”læse” egne og andres følelser og signaler – og kan reagere relevant på det, barnet oplever i sig selv og i andre.
Barnet har mod til at tage initiativer, robusthed til at rumme skuffelser og turde at tabe.
Barnet kan mærke og give udtryk for egne følelser og behov, også i konfliktsituationer.

Social udvikling

”Er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og være med til at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal – nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj mm.”

(Den styrkede pædagogiske læringsplan 2018, s. 38)

Bekendtgørelsens mål

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

I Skovbørnehaven tilstræber vi et læringsmiljø med fokus på

Den gode børnegruppe, hvor alle børn vinder.

At skabe alsidige situationer, hvor forskellige børns kompetencer sættes i spil: Barnet kan vokse ved at gi' en hjælpende hånd, i situationer det mestrer – og kan blive løftet og anerkendt ved at blive hjulpet af andre børn og voksne i situationer, der udfordre barnet.

At finde balancen mellem MIG – MIN – MIT og VI – OS – VORES: Vi øver os i nogen gange at skulle indordne os fællesskabet, andre gange i at udøve medbestemmelse eller selvbestemmelse.

At vi er et fællesskab med fælles mål, historie og arbejdsfællesskab – både som børnehaven og med skolen.

Forældrenes centrale rolle og ansvar for børnegruppens kultur. Som børnenes forbilleder er forældre afgørende for, hvordan menneskesyn, etik

og moral udvikler sig, og vi arbejder derfor tæt med forældregruppen, ikke mindst i forhold til at sikre, at forældrene påtaler og modarbejder tendenser til sladder, bagtalelse og udelukkelse af kammerater.

Ansvar for, at den samlede børnegruppe udvikler sig, trives og finder glæde og succes deler pædagoger og forældre, mens børnene er i færd med at lære sig det ansvar..

Relationer, venskabers og legens betydning for social læring. Det gælder både spontane børneinitierede lege, og de rammesatte vokseninitierede.

Skovbørnehavens mål

Barnet tilegner sig erfaring med at aflæse og afkode legens formelle og uformelle regler.

At børnene bevarer glæden ved at lege – og ved at lære igennem at lege

Barnet har kendskab til god opførsel dvs. social acceptabel adfærd: Hvad gør man – og hvad gør man ikke.

Barnet kan mærke egne følelser og sætte sig i andres sted – det er empatisk.

Barnet kan indgå i forskellige sammenhænge og i varierende roller – det kan fx både være den initiativtagende og organiserende part i lege, og andre gange være den, der følger andres initiativ i lege og aktiviteter.

Kommunikation og sprog

” Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidste om at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn. ”

(Den styrkede pædagogiske læringsplan 2018, s. 40)

Bekendtgørelsens mål

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

I Skovbørnehaven tilstræber vi et læringsmiljø med fokus på

Nærvær, indlevelse og opmærksomhed på det, som barnet viser interesse for at kommunikere om – både verbalt og nonverbalt.

Opmærksomhed på blikretning, øjenkontakt, gestik og berøring.

Synlige og tydelige voksne der ser, hører, anerkender og inddrager barnet. Der sættes ord på ”alt” og det foregår i en tryk og respektfuld tone.

Daglige rutine og vente-situationer bruges som ”minisamlings” med sang, rim, remser, dialog og sociale lege.

Planlagte aktiviteter og vokseninitierede lege, der indeholder en bred vifte af sproglige læringsmuligheder fx: dialogisk læsning, skrive-tegnesager, bøger, bogstaver, åbne spørgsmål, piktogrammer, navnekort mv..

Understøttelse af sprogforståelse, ordforråd, udtale, sætningsproduktion.
At lære barnet at være i dialog, hvor man skiftes til at tale og til at lytte. Personalet udfordrer og opfordrer til dialog, om de ting vi møder i hverdagen.
Samarbejde med forældrene om barnets sproglige udvikling.

Skovbørnehavens mål
Barnet begår sig i fællesskaber og forstår sociale spilleregler gennem kommunikation.
Barnet tilegner sig en bred almen viden i børnehøjde ved at lære og forstå sproget.
Barnet kan danne relationer og vedligeholde venskaber
Barnet lærer at begå sig sammen med og lærer af andre børn på tværs af alder, gennem leg og samvær.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.”

(Den styrkede pædagogiske læringsplan 2018, s. 42)

Bekendtgørelsens mål

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

I Skovbørnehaven tilstræber vi et læringsmiljø med fokus på

At vi er en del af naturen og lever i den, af den og med den. Vi arbejder med bæredygtighed, miljøbevidsthed og ansvarlighed ved præcis at se nærmere på sammenhænge mellem menneske og natur.

At mærke, at hver dag er en ny oplevelse betinget af vejr-fænomener og årstidernes skifte. Ved mest at opholde os udedørs, følger vi med i hvordan årstider, vind og vejr påvirker livet omkring os i naturen – og i os selv.

At bruge naturens ressourcer som elementer i vores lege og projekter: Benytte indsamlede naturmaterialer som huler, gynger, balancebomme, redskaber, legetøj og beskæftigelsesmaterialer.

Processen fra konkret til abstrakt, og at danne en mental bro fra konkret læring til naturvidenskab: Hvordan omdanner regnormen affald til jord,

hvordan bliver is til vand, hvordan bliver en presenning pludselig til en luftballon?

Skovbørnehavens mål

At barnet sanser og oplever glæde, frihed og udfordring ved udelivet.

At barnet udvikler en gryende forståelse af forholdet mellem årsag og virkning – en naturvidenskabelige fornemmelse som fødes ud af at observere og deltage i naturens gang.

At understøtte barnet i at kategorisere og systematisere deres omverden.

At plante nye bæredygtige ”skud”, der vokser sig til livsglade, vidende og dannede individer, der værdsætter og værner om vores natur.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når det støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden samt følelsesmæssige og sociale processer, ligesom kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”

(Den styrkede pædagogiske læringsplan 2018, s. 44)

Bekendtgørelsens mål

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops – og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

I Skovbørnehaven tilstræber vi et læringsmiljø med fokus på

At bruge naturen som verdens bedste legeplads, på glæden ved udelivet og den nysgerrighed sansninger af naturens kræfter og væsner vækker.

Vi opholder os mest udendørs, hvor hver dag byder på nye oplevelse, født af årstidernes skifte og vejrets foranderlighed.

At justere hverdagen efter det, vi møder lige nu – i naturen, i os selv og hinanden. Når vores sanseapparatet ”bombarderes” med indtryk i et foranderligt udeliv, bliver det ekstra vigtig at finde tid og rum til ro, så indtryk kan bearbejdes.

Opdagelser og eksperimenter i og med de fire elementer jord – ild – luft – vand.

Bevægelsesglæde, kreativitet og leg. Vi kan være ”rå og vilde – og stille og snilde”.

Planlagte aktiviteter og daglige rutiner hvor barnets behov for vekslen mellem udfoldelse og ro, tilgodeses.

Skovbørnehavens mål

At barnet udvikler kropsidentitet og får realistiske forventninger til egen formåen.

At grundlægge fysisk og psykisk trivsel som fundament for et sundt og indholdsrigt liv.

At booster selvtillid og selvværd i forhold til at ville, kunne, lære og erfare.

At barnet mærker og kan reagere hensigtsmæssigt på forskellige sansestimuli (kulde, varme, sult, tørst, træthed osv).

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden"

(Den styrkede pædagogiske læringsplan 2018, s. 46)

Bekendtgørelsens mål

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

I Skovbørnehaven tilstræber vi et læringsmiljø med fokus på

Glæde og værdi ved at opleve kulturelle arrangementer både som publikum, men også ved selv være "på" som udøvende sanger, skuespiller, danser, maler mv.

At tale om andre lande og kulturer og lave aktiviteter og synge sange fra disse steder og traditioner. Og sammenligne det med, hvordan vi lever, leger og synger i Danmark.

Deltagelse i lokale kulturoplevelser som teaterforestillinger, museumsbesøg og Odsherreds Læsefestival

Samarbejde med lokale kirker, med Vallekilde Højskole og selvfølgelig med Vallekilde-Hørve Friskole

Inspiration og bidrag fra lokale kunstnere, ildsjæle og forældres fagligheder, talenter og initiativer

Skovbørnehavens mål

Barnet stifter bekendtskab med en bred vifte af kunst, kultur og udtryksformer, som sang, musik, dansk, modeclering og brug af forskelligt værktøj og materiale.

Barnet oplever at sanse, hvad kunst og kultur kan – og gør ved os

At vi sammen finder inspiration til kreativitet og prøver os frem ved at gribe det, der opstår, det vi finder, og det, vi brænder for.

Barnet oplever glæde ved at følge sin fantasi, sin nysgerrighed og bliver derfor ved med at få sat ting i nye perspektiver.